

РЕШЕНИЕ

№ 41046

гр. София, 22.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав, в публично заседание на 05.10.2026 г. в следния състав:

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **8318** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ) и чл. 32, § 3 от Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс).

Образувано е по жалба на Д. Ф. Б. (J. F. B.), гражданин на Република Л., притежаващ паспорт № LR3914100, подадена чрез процесуален представител адв. Х. В., срещу Отказ за издаване на виза за краткосрочно пребиваване, вид „С“, постановен на 12.06.2026 г. от завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Н., Република К. – Д. Ц. Д., по заявление № 319 от 28.04.2026 г.

Жалбоподателят твърди, че отказът е незаконосъобразен, постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон. Поддържа, че в административния акт не са изложени конкретни фактически обстоятелства, обосноваващи извода, че представлява заплаха за обществен ред или вътрешната сигурност на държава членка. Сочи, че не е извършена индивидуална преценка на обстоятелствата, относими към заявлението му, включително на представените доказателства за целта на пътуването, трудовата му заетост, финансовото му състояние, пребиваването му в Република К. и предходните му пътувания до държави членки. Излага доводи, че отказът е основан на общо посочване на съображения за сигурност, без да са установени конкретни действия или поведение от негова страна, които да обосновават подобна преценка. Иска отмяна на административния акт и присъждане на разноски. Допълнителни аргументи са изложени в представени от адв. В.

писмени бележки.

Ответникът - завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Н., Република К., чрез юрк. А., оспорва жалбата. Прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски.

Административен съд София – град, Трето отделение, 75-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Жалбоподателят Д. Ф. Б. (J. F. B.) е [дата на раждане] в [населено място], Република Л., ливански гражданин, притежаващ паспорт № LR3914100, издаден на 31.12.2024 г. и валиден до 30.12.2034 г., пребиваващ в Република К..

На 28.04.2026 г. Д. Ф. Б. е подал заявление за издаване на виза за краткосрочно пребиваване, вид „С“, с цел туризъм. Към заявлението са представени съответните документи, включително потвърдена полетна резервация на Ryanair за пътуване по маршрута П.–С.–П. за периода 01.06.2026 г. – 06.06.2026 г., документ за заплащане на самолетните билети и медицинска застраховка от Revolut. Приложени са също удостоверение от G. TRANSPORT LIMITED, според което апликантът заема длъжността изпълнителен директор на дружеството от 01.08.2019 г., както и удостоверение от кипърския регистър на дружествата от 06.06.2025 г., потвърждаващо това обстоятелство. Представени са копия на паспортни страници с визи и гранични печати, както и справка за предходни пътувания до европейски държави през периода 2022–2026 г.

На 18.05.2026 г. е изготвена справка от ДАНС на основание чл. 4, ал. 1, вр. чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС, съдържаща отрицателно становище относно издаването на виза. В нея е посочено, че жалбоподателят би могъл да постави в опасност сигурността или интересите на българската държава, тъй като според наличната в ДАНС информация фигурира в списък на американския Център за целево наблюдение на терористи (TSC), съдържащ данни за лица, заподозрени в съпричастност към терористична дейност. Отразено е, че лицето подлежи на специално внимание преди полет.

На 12.06.2026 г. е постановен оспореният отказ, обективиран в стандартен формуляр по приложение VI към Визовия кодекс. В него е отбелязана т. 7, съгласно която една или повече държави членки считат заявителя за заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. Конкретна правна разпоредба не е посочена, нито са изложени допълнителни фактически съображения.

По делото са приети като доказателства представените с жалбата и административната преписка, вкл. изисканото становище от ДАНС, обособено в отделен том с рег.№ 1-145/31.07.2026 г. С определение № 28636 от 15.07.2026 г., съдът е разпределил доказателствената тежест между страните. На ответника са дадени изрични указания на основание чл. 163, ал. 3 във връзка с чл. 170, ал. 1 АПК, че носи доказателствената тежест за установяване на фактическите основания на оспорения акт и изпълнението на законовите изисквания при издаването му, включително за наличието на предпоставките за постановяване на оспорения визов отказ. Допълнителни доказателства не са представени.

При така установената фактическа обстановка съдът обосновава следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в законоустановения срок, срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Макар компетентността на издателя на оспорения акт да не се оспорва, при извършената служебна проверка по чл. 168, ал. 1 АПК съдът установява, че отказът е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ, съобразно представените по делото Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи и Заповед № 3 от 03.02.2025 г. на посланика на Република Б. в Н., Република К..

Процесният отказ е обективиран в стандартния формуляр по приложение VI към Визовия кодекс, в който е отбелязано основание за отказ, без изрично да е посочена съответната правна разпоредба. Маркираното в т. 7 основание съответства по съдържание на хипотезата на чл. 32, § 1, буква „а“, подточка vi от Визовия кодекс. Поради това липсата на цифрово посочване на правната норма не препятства установяването на приложеното основание за отказ и сама по себе си не обуславя незаконосъобразност на акта. От друга страна, съобразно разрешението, дадено с Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС, мотивите могат да се съдържат и в предхождащ издаването на акта документ от административната преписка. В случая такъв документ е справка на ДАНС от 18.05.2026 г., поради което липсата на подробно изложени фактически съображения в самия формуляр не представлява самостоятелно основание за отмяна, в какъвто смисъл са доводите в жалбата.

В случая отказът е основан изцяло на отрицателното становище на ДАНС, без по преписката да са налице достатъчно данни, позволяващи да се установят фактическите основания за направената оценка. Обстоятелството, че становището произхожда от специализирания орган за изпълнение на политиката по защита на националната сигурност, не изключва необходимостта от проверка на материалноправните предпоставки за отказа. В този смисъл е Решение № 7775 от 12.07.2023 г. по адм. д. № 3964/2023 г. на Върховния административен съд, IV отделение, чиито изводи относно обхвата на съдебния контрол са относими и в настоящото производство. В него е прието, че отрицателното становище на ДАНС не освобождава съда от задължението да изследва фактическите основания за изготвянето му. Макар решението да е постановено по спор относно виза за дългосрочно пребиваване, изводите относно обхвата на съдебния контрол са относими и в процесния случай. Т.е., ако за административния орган е налице задължение за съобразяване със становището на ДАНС, то за съда такова ограничение няма и на базата на събраната доказателствена съвкупност следва да се извърши проверка за спазването на приложимия материален закон.

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗЧРБ отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато с действията си е поставил или може да постави в опасност международните отношения, сигурността или интересите на българската държава или за когото има данни, че действа против националната сигурност. По отношение на заявената от жалбоподателя виза за краткосрочно пребиваване непосредствено приложим е и чл. 32, § 1, буква „а“, подточка vi от Визовия кодекс, предвиждащ отказ, когато заявителят се счита за заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност или международните отношения на държава членка. Преценката по тези разпоредби е превантивна и не предполага установяване на извършено престъпление, но следва да се основава на относими данни за конкретното лице.

В решение от 19.12.2013 г. по дело С-84/12, К., Съдът на Европейския съюз приема, че компетентните органи разполагат с широка свобода на преценка при разглеждането на заявления за единни визи, предвид сложността на оценката на риска. Тази свобода не изключва съдебния контрол за законосъобразност, който по аргумент от чл. 169 АПК

обхваща проверката за наличие на фактическите и правните предпоставки за издаване на акта, без съдът да замества преценката на компетентния орган със своя.

В случая отрицателното становище на ДАНС се основава на информация за включване на жалбоподателя в списък на американския TSC. Тази информация е относима към оценката на риска и може да бъде използвана при преценката за наличие на заплахата за вътрешната сигурност. В продължение, обменът на информация между компетентните органи на Република Б. и САЩ е предмет и на Споразумението за прилагане на Споразумението от 10.10.2012 г. за засилване на сътрудничеството в предотвратяването и борбата с тежката престъпност, в сила от 14.06.2024 г. Същото обаче не въвежда презумпция, че включването на лице в чуждестранен списък за наблюдение само по себе си установява наличието на основание за отказ на шенгенска виза.

По настоящото дело липсват сведения относно обстоятелствата, обусловили включването на жалбоподателя в списъка, начина на идентифицирането му и евентуално извършената проверка на получената информация. Не са представени и други индивидуализиращи данни, позволяващи да се установи въз основа на какви обстоятелства ДАНС е направила извод за наличие на заплахата за сигурността на държавата. Посочената в справката отразяване за специално внимание преди полет не съдържа самостоятелни сведения за конкретно поведение на жалбоподателя.

Съдът намира за необходимо да отбележи изрично, че не отрича доказателственото значение на информацията от TSC, нито приема, че във всички случаи е необходимо представяне на първичните сведения, обусловили включването в списъка. При конкретното съдържание на справката и липсата на други доказателства обаче не може да бъде проверено дали отрицателната оценка се основава на достатъчно индивидуализирани данни за жалбоподателя. Представените от него документи относно целта на пътуването и личното му положение не изключват наличието на риск за сигурността, но и не преодоляват тази доказателствена непълнота.

При дадените от съда указания по чл. 163, ал. 3 във връзка с чл. 170, ал. 1 АПК и липсата на представени от ответника допълнителни доказателства съдът приема, че фактическите предпоставки за отказа не са доказани. Неблагоприятните последици от недоказването са за административния орган, върху който носи доказателствената тежест.

Позоваването на ответника на решението по адм. д. № 8794/2025 г. на АССГ не обосновава различен извод. Законосъобразността на всеки отказ за издаване на виза се преценява с оглед конкретното основание за постановяването му и събраните по делото доказателства. В настоящия случай ответникът не е установил фактическите предпоставки за постановения отказ, въпреки дадените указания относно доказателствената тежест.

Непълното изясняване на относимите обстоятелства в нарушение на чл. 35 и чл. 36 АПК в случая рефлектира негативно на материалната законосъобразност на акта, поради което са налице основанията за отмяна по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК. Предвид характера на преценката, която следва да бъде извършена от компетентния орган, преписката следва да бъде върната за ново произнасяне при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя се дължат направените по делото разноски, съставляващи 5,11 евро - заплатена държавна такса.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК Административен съд София – град, III отделение, 75-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза за краткосрочно пребиваване, вид „С“, постановен на 12.06.2026 г. от завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Н., Република К. – Д. Ц. Д., по заявление № 319 от 28.04.2026 г., подадено от Д. Ф. Б. (J. F. B.). ИЗПРАЩА административната преписка на компетентния орган за ново произнасяне по заявлението при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република Б. да заплати на Д. Ф. Б. сумата от 5,11 евро (пет евро и единадесет евроцента), представляваща разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.

Същото да се съобщи на страните с изпращане на препис по реда на чл. 137 АПК.